

Veszélybe kerülnek Magyarország erdői?

Veszélybe kerülnek Magyarország erdői, ha a kormány elfogadja a mezőgazdasági tárca által kidolgozott törvényjavaslatot. A szerdán kabinet elé kerülő tervezetet támadja a Heti Válasz Online-nak nyilatkozó Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa.

Veszélyeztetni az erdővagyon védelmét és a természeti értékek megőrzését az erdőgazdálkodásról szóló törvénytervezet, mert a változtatások túlzottan liberalizálják az erdőgazdálkodás szabályait és megfelelő társadalmi és természetvédelmi hatósági kontrol nélkül csökkentik a hatósági jogköröket - állapította meg Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa. Az ombudsman állásfoglalását a szerdai kormányülés előtti napra időzítette, bízva abban, hogy a kabinet visszavonja a tervezet vitatott pontjait.

A Heti Válasz Online kérdésére Fülöp Sándor kifejtette, komoly esélyt lát arra, hogy a kormány megfontolja az álláspontját, mivel vita folyik a környezetvédelmi, illetőleg az agrár tárca között arról, hogy az új erdőtörvényben milyen mértékben érvényesüljenek a gazdasági és a közösségi célkitűzések és főleg, hogy ezeknek mi legyen az eljárási garanciája. „Hasonlóan megosztottak az országgyűlési képviselők, mind kormány, mind ellenzéki oldalon. Ebben a vitában mi szeretnénk a természetvédelmi és egyéb közösségi érdekeket segíteni” – hangsúlyozta az országgyűlési biztos.

Mint ismeretes, az ombudsman hivatalból indított vizsgálatot azt követően, hogy a kormány benyújtotta az Országgyűlésnek az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvénytervezetet. A jelenleg hatályos törvény módosítását a Magyar Köztársaság csatlakozása az Európai Unióhoz, a megnövekedett erdőgazdálkodói létszám és az erdészeti igazgatást is érintő közigazgatási reform tette szükségessé.

Fülöp Sándor szerint ugyanakkor a tervezetnek a közigazgatási hatósági eljárás egyszerűsítését megfelelően ellensúlyozni kellett volna a korábbinál szigorúbb hatósági ellenőrzési kötelezettségekkel és a természet védelméért felelős hatóság, illetve az érintett közösségek és szervezeteik részvételi lehető-

segeivel. Az erdőgazdálkodás szabályait – különös tekintettel az egyes erdők eltérő ökológiai értékére, védettségi szintjére és funkciójára – differenciáltan és sokkal részletesebben kellene meghatározni, mint azt a törvényjavaslat teszi.

Az ombudsman szerint a tervezet nem nyújt megfelelő garanciákat a környezet magas szintű védelmére, sőt az eddigi védettség szintjét csökkenti, ezért elfogadását ebben a formában nem javasolja. A jövő nemzedékek országgyűlési biztosa kiemelte, a környezetvédelmi törvény preambulumból gyértelműen kitűnik, hogy a környezeti, természeti értékek nemzetünk tulajdonának tekintendők, amellyel az állam és polgárai kizárólag bizonyos keretek között – elsősorban a nemzet és a társadalom javára – gazdálkodhatnak. Az erdőgazdálkodás során tehát az erdőknek mindhárom, egymástól elválaszthatatlan alapfunkcióját (környezeti, gazdasági és társadalmi funkció) figyelembe kell venni, és folyamatosan meg kell őrizni. Ennek megfelelően - a „nemzet tulajdona” kifejezéssel összhangban - az erdőművelés során a gazdasági érdek mellett éppúgy érvényesítendő a környezetvédelmi és társadalmi érdek is.

A tervezet szerinti, kizárólag a tulajdonos és a hatóság részvételével, a természetvédelmi hatóságok és az érintett közösségek és társadalmi szervek kizárásával lefolytatott eljárások során hozott döntések azonban túlzott mértékű teret engednek a gazdasági tényezőknek. Ellehetetlenítik az egészséges kör-

nyezethez való jog, mint alkotmányos alapjog védelme szempontjából kiemelkedő alapelv, a megelőzés elvének társadalmi részvétel melletti alkalmazhatóságát, ezért alkotmányos visszasságot idéznek elő.

Az ombudsman rámutatott arra is, hogy az állami tulajdonban lévő Natura 2000 besorolású erdők, természetes erdők, természet szerű erdők, illetve származék erdők forgalomképtelenségének kimondása jelenthet megfelelő közjogi garanciát arra, hogy a jövő nemzedékek számára történő megőrzés elsődlegességgel bírjon a rövid távú gazdasági érdekekkel szemben. Emellett szükséges lenne ugyanebben a körben az állami tulajdonú erdők eladásának vagy haszonbérbe adásának kategorikus tiltása.

Az ombudsman bírálta, hogy a törvénytervezet alapján nem vesz részt a természetvédelmi hatóság sem az erdőgazdálkodás tervezési szakaszában, sem pedig az éves gazdálkodási tervek bejelentésében a védett természeti területek nem minősülő Natura 2000 területen lévő erdők vonatkozásában. Kiemelte továbbá, hogy a Natura 2000 erdők rendeltetésének és az ott megvalósuló üzemmódnak a meghatározásakor elsődleges szempontként a közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok védelmét kell figyelembe venni.

Fülöp Sándor felkérte a kormányt, hogy a törvénytervezetet jelenlegi formájában ne fogadja el, csak az alkotmányos visszasságok maradéktalan megszüntetését követően.

(Heti Válasz Online)

A WWF törvénymódosító javaslatai

A WWF Magyarország más zöld civil szervezetekkel összefogva javaslatcsomagot állított össze a természetes állapothú, védelmi vagy közjóléti rendeltetésű állami erdőkben folyó gazdálkodás átalakítására. A WWF ugyanis fontosnak tartja, hogy az erdőterületeket drasztikusan érintő tarvágást a közjóléti vagy természetvédelmi célból kiemelt erdőkben ne lehessen a jövőben végezni. A természetvédelmi szervezet azt javasolja, hogy a szóban forgó erdők egy részén kötelezően vezessék be a folyamatos erdőborítást biztosító módszereket, amelyeket szá-

mos állami erdőgazdaságnál sikerrel alkalmaznak. Mindkét témában eredményes tárgyalásokat folytattunk a tervezetet kidolgozó szakértővel.

„Az erdők természetvédelmi és közjóléti szerepe egyre fontosabb a társadalom számára, aminek érvényesülését az erdőtörvényben szükséges megalapozni. Nem fogadható el, hogy a védett állami erdeinkben is hasonlóan gazdálkodjunk, mint a gazdasági erdőkben.” – nyilatkozta Magyar Gábor, a WWF Magyarország igazgatója.

(folytatás a következő oldalon)